

EUROPEAN PSYCHIATRIC ASSOCIATION

Dönüştürme “Terapileri” ve Tıbbi Destek İçin Başvuran LGBTQ Hakkında Avrupa Psikiyatri Birliği (EPA) Açıklaması

Bilimsel araştırmalar, farklı cinsel yönelimlerin ve cinsiyet kimliklerinin (örneğin eşcinsellik, biseksüellik, trans veya ikilik dışı kimliklerin) ruhsal bozukluk olmadığına ve her insanda çeşitli şekillerde görülebileceğine işaret etmektedir. Eşcinsellik 1973'te Amerikan Psikiyatri Birliği'nin resmi tanı kılavuzundan ve 1990'da Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) sınıflandırma sistemi olan ICD'den çıkarılmıştır. Cinsiyet Uyuşmazlığı da ICD 11'de artık bir ruhsal bozukluk olarak ele alınmayacaktır.

Pan-Amerikan Sağlık Örgütü'nün “Eşcinselliğin hiçbir bireysel tezahürü bir bozukluk veya hastalık oluşturmaz ve bu nedenle tedavi gerektirmez” şeklindeki açık beyanına rağmen, sözde dönüşüm veya onarım “terapileri” hala belirli cinsel yönelimlerin başlı başına bir zihinsel bozukluk olduğu izlenimi yaratmakta ve bu cinsel yönelimleri aseksüelliğe veya heteroseksüelliğe dönüştürebildiğini iddia etmektedir. Dünya Tabipler Birliği (WMA) (2013), Amerikan Psikiyatri Birliği (APA) (2000, 2018) veya Almanya Psikiyatri Derneği (DGPPN) (2013) gibi uluslararası tıbbi kuruluşlar, dönüştürme “terapileri” olarak adlandırılan bu tedavileri yalnızca çeşitli cinsel yönelimlere ve cinsiyet kimliklerine sahip olanlara yönelik damgalamaya neden oldukları için değil aynı zamanda bu tür “terapiler”den kaynaklanan depresyon, anksiyete, madde kötüye kullanımı, intihar düşünceleri ve girişimleri dahil olmak üzere önemli derecede zarar verme riskleri nedeniyle de kınadıklarını bildirmişlerdir.

Bu nedenle Avrupa Psikiyatri Birliği, dönüşüm “terapilerini” yasaklayan düzenlemeleri desteklemektedir. Çünkü

1. Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği çeşitliliği zihinsel bir bozukluğa işaret etmez.
2. Farklı cinsel yönelimlere ve cinsiyet kimliklerine sahip kişilerin damgalanması toplum için bir tehlikedir.
3. Dönüştürme “terapileri” nedeniyle depresyon, anksiyete bozukluğu, madde kötüye kullanımı, intihar düşünceleri ve girişimleri veya içselleştirilmiş homofobi riski artmaktadır

EPA, insan hakları ihlallerine sebep olduğu ve yasaklanması, yaptırımlara ve cezalara tabi tutulması gereken meşru olmayan uygulamalar olduğu için sözde dönüştürme “terapilerini” kınamaktadır. Psikiyatristlerin, psikologların veya diğer profesyonellerin bu tür işlemlere katılması etik değildir.

EPA, bireylerin cinsel yönelimlerini ve cinsiyet kimliklerini olumlayan ve farklı cinsiyet ifadelerine sahip kişilerin kimliklerine saygı gösteren psikoterapilerin uygulanmasını teşvik etmektedir.

Kaynaklar:

American Psychiatric Association. (2000). Therapies focused on attempts to change sexual orientation (reparative or conversion therapies). *Position Statement*. Retrieved on September, 20(2007), 1440-1451.

World Medical Association. (2013). WMA statement on natural variations of human sexuality. *World Medical Association*. October, 19.

World Medical Association. (2015). WMA statement on transgender people. *World Medical Journal*, 61(4), 145-147.

American Psychiatric Association. (2018). Position statement on conversion therapy and LGBTQ patients. Retrieved August, 9, 2019.

Peer Briken (2019) Gutachten im Auftrag der Bundesstiftung Magnus Hirschfeld (BMH) zur Fragestellung von so genannten Konversionsbehandlungen bei homosexueller Orientierung

Türkçeye Çeviri:

Dr. Ender Cesur, Türkiye Psikiyatri Derneği Cinsellik ve Cinsel Bozukluklar Çalışma Birimi üyelerinden katkılarla.